

LEGEA SECURITATII SI SANATATII IN MUNCA- LEGEA NR. 319/2006

A. OBLIGAȚIILE ANGAJATORILOR- Art.6/L319/2006

Angajatorul are obligația de a asigura securitatea și sănătatea lucrătorilor în toate aspectele legate de munca.

În cazul în care un angajator apelează la servicii externe, acesta nu este exonerat de responsabilitățile sale în acest domeniu.

Obligațiile lucrătorilor în domeniul securității și sănătății în munca nu aduc atingere principiului responsabilității angajatorului.

I. ANGAJATORUL ARE OBLIGAȚIA sa ia măsurile necesare pentru:
art.7/L319/2006

- asigurarea securității și protecția sănătății lucrătorilor;
- prevenirea riscurilor profesionale;
- informarea și instruirea lucrătorilor;
- asigurarea cadrului organizatoric și a mijloacelor necesare securității și sănătății în munca.

Angajatorul va implementa măsurile de asigurare a securității și sănătății lucrătorilor ținând seama de următoarele principii generale de prevenire:

- a). evitarea riscurilor;
- b). evaluarea riscurilor care nu pot fi evitate;
- c). combaterea riscurilor la sursa;
- d). adaptarea muncii la om, în special în ceea ce privește proiectarea posturilor de munca, alegerea echipamentelor de munca, a metodelor de munca și de producție, în vederea reducerii monotoniei muncii, a muncii cu ritm predeterminat și a diminuării efectelor acestora asupra sănătății;
- e). adaptarea la progresul tehnic;
- f). înlocuirea a ceea ce este periculos cu ceea ce nu este periculos sau cu ceea ce este mai puțin periculos;
- g). dezvoltarea unei politici de prevenire coerente care să cuprindă tehnologiile, organizarea muncii, condițiile de munca, relațiile sociale și influența factorilor din mediul de munca;
- h). adoptarea, în mod prioritar, a măsurilor de protecție colectivă față de măsurile de protecție individuală;
- i). furnizarea de instrucțiuni corespunzătoare lucrătorilor.

Fără a aduce atingere altor prevederi ale prezentei legi, ținând seama de natura activităților din întreprindere și/sau unitate, angajatorul are obligația:

- să evalueze riscurile pentru securitatea și sănătatea lucrătorilor, inclusiv la alegerea echipamentelor de munca, a substanțelor sau preparatelor chimice utilizate și la amenajarea locurilor de munca;

- ca, ulterior evaluării prevăzute și dacă este necesar, măsurile de prevenire, precum și metodele de lucru și de producție aplicate de către angajator să asigure îmbunătățirea nivelului securității și al protecției sănătății lucrătorilor și să fie integrate în ansamblul activităților întreprinderii și/sau unității respective și la toate nivelurile ierarhice;

- sa ia în considerare capacitatile lucrătorului în ceea ce privește securitatea și sănătatea în munca, atunci când îi încredințează sarcini;
- sa asigure ca planificarea și introducerea de noi tehnologii sa facă obiectul consultărilor cu lucrătorii și/sau reprezentanții acestora în ceea ce privește consecințele asupra securității și sănătății lucrătorilor, determinate de alegerea echipamentelor, de condițiile și mediul de munca;
- sa ia măsurile corespunzătoare pentru ca, în zonele cu risc ridicat și specific, accesul sa fie permis numai lucrătorilor care au primit și și-au însusit instrucțiunile adecvate.

Fără a aduce atingere altor prevederi ale prezentei legi, atunci când în același loc de munca isi desfășoară activitatea lucrători din mai multe întreprinderi și/sau unități, angajatorii acestora au următoarele obligații:

- sa coopereze în vederea implementarii prevederilor privind securitatea, sănătatea și igiena în munca, luând în considerare natura activităților;
- sa isi coordoneze acțiunile în vederea protecției lucrătorilor și prevenirii riscurilor profesionale, luând în considerare natura activităților;
- sa se informeze reciproc despre riscurile profesionale;
- sa informeze lucrătorii și/sau reprezentanții acestora despre riscurile profesionale.

II OBILGATIILE ANGAJATORULUI: art.12 / L319/2006

- sa realizeze și sa fie în posesia unei evaluări a riscurilor pentru securitatea și sănătatea în munca, inclusiv pentru acele grupuri sensibile la riscuri specifice;
- sa decidă asupra măsurilor de protecție care trebuie luate și, după caz, asupra echipamentului de protecție care trebuie utilizat;
- sa țină evidenta accidentelor de munca ce au ca urmare o incapacitate de munca mai mare de 3 zile de lucru, a accidentelor ușoare, a bolilor profesionale, a incidentelor periculoase, precum și a accidentelor de munca;
- sa elaboreze pentru autoritățile competente și în conformitate cu reglementările legale rapoarte privind accidentele de munca suferite de lucrătorii săi.

III OBILGATIILE ANGAJATORULUI: art.13 L319/2006

- sa adopte, din faza de cercetare, proiectare și execuție a construcțiilor, a echipamentelor de munca, precum și de elaborare a tehnologiilor de fabricație, soluții conforme prevederilor legale în vigoare privind securitatea și sănătatea în munca, prin a căror aplicare sa fie eliminate sau diminuate riscurile de accidentare și de imbolnavire profesională a lucrătorilor;
- sa întocmească un plan de prevenire și protecție compus din măsuri tehnice, sanitare, organizatorice și de alta natura, bazat pe evaluarea riscurilor, pe care sa îl aplice corespunzător condițiilor de munca specifice unității;
- sa obțină autorizația de funcționare din punctul de vedere al securității și sănătății în munca, înainte de începerea oricărei activități, conform prevederilor legale;
- sa stabilească pentru lucrători, prin fișa postului, atribuțiile și răspunderile ce le revin în domeniul securității și sănătății în munca, corespunzător funcțiilor exercitate;

- sa elaboreze instrucțiuni proprii, în spiritul prezentei legi, pentru completarea și/sau aplicarea reglementărilor de securitate și sănătate în munca, ținând seama de particularitățile activităților și ale locurilor de munca aflate în responsabilitatea lor;
- sa asigure și sa controleze cunoașterea și aplicarea de către toți lucrătorii a măsurilor prevăzute în planul de prevenire și de protecție stabilit, precum și a prevederilor legale în domeniul securității și sănătății în munca, prin lucrătorii desemnați, prin propria competența sau prin servicii externe;
- sa ia măsuri pentru asigurarea de materiale necesare informării și instruirii lucrătorilor, cum ar fi afișe, pliante, filme și diafilme cu privire la securitatea și sănătatea în munca;
- sa asigure informarea fiecărei persoane, anterior angajării în munca, asupra riscurilor la care aceasta este expusă la locul de munca, precum și asupra măsurilor de prevenire și de protecție necesare;
- sa ia măsuri pentru autorizarea exercitării meseriilor și a profesiilor prevăzute de legislația specifică;
- sa angajeze numai persoane care, în urma examenului medical și, după caz, a testării psihologice a aptitudinilor, corespund sarcinii de munca pe care urmează sa o execute și sa asigure controlul medical periodic și, după caz, controlul psihologic periodic, ulterior angajării;
- sa țină evidența zonelor cu risc ridicat și specific, accesul sa fie permis numai lucrătorilor care au primit și și-au însușit instrucțiunile adecvate;
- sa asigure funcționarea permanentă și corectă a sistemelor și dispozitivelor de protecție, a aparaturii de măsură și control, precum și a instalațiilor de captare, reținere și neutralizare a substanțelor nocive degajate în desfășurarea proceselor tehnologice;
- sa prezinte documentele și sa dea relațiile solicitate de inspectorii de munca în timpul controlului sau al efectuării cercetării evenimentelor;
- sa asigure realizarea măsurilor dispuse de inspectorii de munca cu prilejul vizitelor de control și al cercetării evenimentelor;
- sa desemneze, la solicitarea inspectorului de munca, lucrătorii care sa participe la efectuarea controlului sau la cercetarea evenimentelor;
- sa nu modifice starea de fapt rezultată din producerea unui accident mortal sau colectiv, în afară de cazurile în care menținerea acestei stări ar genera alte accidente ori ar periclita viața accidentatilor și a altor persoane;
- sa asigure echipamente de munca fără pericol pentru securitatea și sănătatea lucrătorilor;
- sa asigure echipamente individuale de protecție;
- sa acorde obligatoriu echipament individual de protecție nou, în cazul degradării sau al pierderii calităților de protecție.

Măsurile privind securitatea, sănătatea și igiena în munca nu trebuie sa comporte în nicio situație obligații financiare pentru lucrători.

Primul ajutor, stingerea incendiilor, evacuarea lucrătorilor, pericol grav și iminent

III OBILGATIILE ANGAJATORULUI: art.10 L319/2006

- sa ia măsurile necesare pentru acordarea primului ajutor, stingerea incendiilor și evacuarea lucrătorilor, adaptate naturii activităților și mărimii întreprinderii și/sau unității, ținând seama de alte persoane prezente;
- sa stabilească legăturile necesare cu serviciile specializate, îndeosebi în ceea ce privește primul ajutor, serviciul medical de urgenta, salvare și pompieri.
- pentru aplicarea prevederilor prezentate mai sus, angajatorul trebuie sa desemneze lucrătorii care aplica măsurile de prim ajutor, de stingere a incendiilor și de evacuare a lucrătorilor.
- numărul lucrătorilor, instruirea lor și echipamentul pus la dispoziția acestora trebuie sa fie adecvate mărimii și/sau riscurilor specifice întreprinderii și/sau unității.

IV OBILGATIILE ANGAJATORULUI : art.11 L319/2006

- sa informeze, cat mai curând posibil, toți lucrătorii care sunt sau pot fi expusi unui pericol grav și iminent despre riscurile implicate de acest pericol, precum și despre măsurile luate ori care trebuie sa fie luate pentru protecția lor;
- sa ia măsuri și sa furnizeze instrucțiuni pentru a da lucrătorilor posibilitatea sa oprească lucrul și/sau sa părăsească imediat locul de munca și sa se îndrepte spre o zona sigura, în caz de pericol grav și iminent;
- sa nu impună lucrătorilor reluarea lucrului în situația în care încă exista un pericol grav și iminent, în afară cazurilor excepționale și pentru motive justificate.

Lucrătorii care, în cazul unui pericol grav și iminent, părăsesc locul de munca și/sau o zona periculoasa nu trebuie sa fie prejudiciati și trebuie sa fie protejati impotriva oricăror consecințe negative și nejustificate pentru aceștia.

Angajatorul trebuie sa se asigure ca, în cazul unui pericol grav și iminent pentru propria securitate sau a altor persoane, atunci când șeful ierarhic imediat superior nu poate fi contactat, toți lucrătorii sunt apți sa aplice măsurile corespunzătoare, în conformitate cu cunoștințele lor și cu mijloacele tehnice de care dispun, pentru a evita consecințele unui astfel de pericol.

Lucrătorii nu trebuie sa fie prejudiciati, cu excepția situațiilor în care aceștia acționează imprudent sau dau dovada de neglijența grava.

B OBLIGAȚIILE LUCRĂTORILOR art.22,23 L319/2006

Fiecare lucrator trebuie sa isi desfășoare activitatea, în conformitate cu pregătirea și instruirea sa, precum și cu instrucțiunile primite din partea angajatorului, astfel încât sa nu expuna la pericol de accidentare sau îmbolnavire profesională atât propria persoana, cat și alte persoane care pot fi afectate de acțiunile sau omisiunile sale în timpul procesului de munca.

- sa utilizeze corect mașinile, aparatura, uneltele, substantele periculoase, echipamentele de transport și alte mijloace de producție;
- sa utilizeze corect echipamentul individual de protecție acordat și, după utilizare, sa îl înapoieze sau sa îl pună la locul destinat pentru păstrare;
- sa nu procedeze la scoaterea din funcțiune, la modificarea, schimbarea sau înlăturarea arbitrară a dispozitivelor de securitate proprii, în special ale mașinilor,

aparaturii, uneltelor, instalațiilor tehnice și clădirilor, și să utilizeze corect aceste dispozitive;

- să comunice imediat angajatorului și/sau lucrătorilor desemnați orice situație de muncă despre care au motive întemeiate să o considere un pericol pentru securitatea și sănătatea lucrătorilor, precum și orice deficiență a sistemelor de protecție;

- să aducă la cunoștința conducătorului locului de muncă și/sau angajatorului accidentele suferite de propria persoană;

- să coopereze cu angajatorul și/sau cu lucrătorii desemnați, atât timp cât este necesar, pentru a face posibilă realizarea oricăror măsuri sau cerințe dispuse de către inspectorii de muncă și inspectorii sanitari, pentru protecția sănătății și securității lucrătorilor;

- să coopereze, atât timp cât este necesar, cu angajatorul și/sau cu lucrătorii desemnați, pentru a permite angajatorului să se asigure că mediul de muncă și condițiile de lucru sunt sigure și fără riscuri pentru securitate și sănătate, în domeniul său de activitate;

- să își însușească și să respecte prevederile legislației din domeniul securității și sănătății în muncă și măsurile de aplicare a acestora;

- să dea relațiile solicitate de către inspectorii de muncă și inspectorii sanitari.

Obligațiile prevăzute anterior se aplică, după caz, și celorlalți participanți la procesul de muncă, potrivit activităților pe care aceștia le desfășoară.

C SERVICII DE PREVENIRE ȘI PROTECȚIE: art.8 L319/2006

Angajatorul desemnează unul sau mai mulți lucrători pentru a se ocupa de activitățile de protecție și de activitățile de prevenire a riscurilor profesionale din întreprindere și/sau unitate, denumiți în continuare lucrători desemnați.

Lucrătorii desemnați nu trebuie să fie prejudiciați ca urmare a activității lor de protecție și a celei de prevenire a riscurilor profesionale.

Lucrătorii desemnați trebuie să dispună de timpul necesar pentru a-și putea îndeplini obligațiile ce le revin prin prezenta lege.

Dacă în întreprindere și/sau unitate nu se pot organiza activitățile de prevenire și cele de protecție din lipsa personalului competent, angajatorul trebuie să recurgă la servicii externe.

Lucrătorii desemnați trebuie să aibă, în principal, atribuții privind securitatea și sănătatea în muncă și, cel mult, atribuții complementare.

Lucrătorii desemnați să aibă capacitatea necesară și să dispună de mijloacele adecvate;

Serviciile externe să aibă aptitudinile necesare și să dispună de mijloace personale și profesionale adecvate;

Lucrătorii desemnați și serviciile externe să fie în număr suficient.

Prevenirea riscurilor, precum și protecția sănătății și securitatea lucrătorilor trebuie să fie asigurate de unul sau mai mulți lucrători, de un serviciu ori de servicii distincte din interiorul sau din exteriorul întreprinderii și/sau unității.

În cazul microintreprinderilor și al întreprinderilor mici, în care se desfășoară activități fără riscuri deosebite, angajatorul își poate asuma atribuțiile din domeniul securității și sănătății în munca pentru realizarea măsurilor prevăzute de prezenta lege, dacă are capacitatea necesară în domeniu.

Alimentația de protecție (art.14 L319/2006) se acorda în mod obligatoriu și gratuit de către angajatori persoanelor care lucrează în condiții de munca ce impun acest lucru și se stabilește prin contractul colectiv de munca și/sau contractul individual de munca.

Materialele igienico-sanitare(art.15 L319/2006) se acorda în mod obligatoriu și gratuit de către angajatori.

Categoriile de materiale igienico-sanitare, precum și locurile de munca ce impun acordarea acestora se stabilesc prin contractul colectiv de munca și/sau contractul individual de munca.

D INFORMAREA LUCRĂTORILOR

Ținând seama de mărimea întreprinderii și/sau a unității, angajatorul trebuie să ia măsuri corespunzătoare, astfel încât lucrătorii și/sau reprezentanții acestora să primească, în conformitate cu prevederile legale, toate informațiile necesare privind:

riscurile pentru securitate și sănătate în munca, precum și măsurile și activitățile de prevenire și protecție atât la nivelul întreprinderii și/sau unității, în general, cât și la nivelul fiecărui post de lucru și/sau fiecărei funcții;

Angajatorul trebuie să ia măsuri corespunzătoare astfel încât angajatorii lucrătorilor din orice întreprindere și/sau unitate exterioară, care desfășoară activități în întreprinderea și/sau în unitatea sa, să primească informații adecvate privind aspectele la care s-a făcut referire mai sus, care privesc acești lucrători.

Angajatorul trebuie să ia măsuri corespunzătoare pentru ca lucrătorii desemnați sau reprezentanții lucrătorilor, cu răspunderi specifice în domeniul securității și sănătății lucrătorilor, în vederea îndeplinirii atribuțiilor și în conformitate cu prevederile prezentei legi, să aibă acces la:

- evaluarea riscurilor și măsurile de protecție;
- evidenta și rapoartele privind accidentele de munca;
- informații privind măsurile din domeniul securității și sănătății în munca, precum și informații provenind de la instituțiile de control și autoritățile competente în domeniu.

CONSULTAREA ȘI PARTICIPAREA LUCRĂTORILOR

Angajatorii consulta lucrătorii și/sau reprezentanții lor și permit participarea acestora la discutarea tuturor problemelor referitoare la securitatea și sănătatea în munca.

Aceasta implica:

- consultarea lucrătorilor;
- dreptul lucrătorilor și/sau reprezentanților lor să facă propuneri;
- participarea echilibrată.

Lucrătorii și/sau reprezentanții lucrătorilor, iau parte în mod echilibrat sau sunt consultați în prealabil și în timp util de către angajator cu privire la:

- orice măsură care ar afecta semnificativ securitatea și sănătatea în munca;

- desemnarea lucrătorilor care vor avea atribuții în domeniul securității și sănătății în munca;
- informațiile privind evaluarea riscurilor și măsurile de prevenire ce trebuie adoptate;

- recurgerea, după caz, la servicii externe;

- organizarea și planificarea instruirii în domeniul securității și sănătății în munca;

Reprezentanții lucrătorilor cu răspunderi specifice în domeniul securității și sănătății lucrătorilor au dreptul să solicite angajatorului să ia măsuri corespunzătoare și să prezinte propuneri în acest sens, în scopul diminuării riscurilor pentru lucrători și/sau al eliminării surselor de pericol.

Angajatorul trebuie să acorde reprezentanților lucrătorilor cu răspunderi specifice în domeniul securității și sănătății lucrătorilor un timp adecvat, fără diminuarea drepturilor salariale, și să le furnizeze mijloacele necesare pentru a-și putea exercita drepturile și atribuțiile care decurg din prezenta lege.

Reprezentanții lucrătorilor cu răspunderi specifice în domeniul securității și sănătății lucrătorilor și/sau lucrătorii au dreptul să apeleze la autoritățile competente, în cazul în care considera că măsurile adoptate și mijloacele utilizate de către angajator nu sunt suficiente pentru asigurarea securității și sănătății în munca.

Reprezentanților lucrătorilor cu răspunderi specifice în domeniul securității și sănătății lucrătorilor trebuie să li se acorde posibilitatea de a-și prezenta observațiile inspectorilor de munca și inspectorilor sanitari, în timpul vizitelor de control.

Angajatorul organizează și urmărește să funcționeze comitetele de securitate și sănătate în munca.

E. INSTRUIREA LUCRĂTORILOR

Angajatorul trebuie să asigure condiții pentru ca fiecare lucrător să primească o instruire suficientă și adecvată în domeniul securității și sănătății în munca, în special sub forma de informații și instrucțiuni de lucru, specifice locului de munca și postului sau:

- la angajare;
- la schimbarea locului de munca sau la transfer;
- la introducerea unui nou echipament de munca sau a unor modificări ale echipamentului existent;
- la introducerea oricărei noi tehnologii sau proceduri de lucru;
- la executarea unor lucrări speciale.

Angajatorul se va asigura că lucrătorii din întreprinderi și/sau unități din exterior, care desfășoară activități în întreprinderea și/sau unitatea proprie, au primit instrucțiuni adecvate referitoare la riscurile legate de securitate și sănătate în munca, pe durata desfășurării activităților.

Reprezentanții lucrătorilor cu răspunderi specifice în domeniul securității și sănătății în munca au dreptul la instruire corespunzătoare.

Instruirea în domeniul securității și sănătății în munca nu poate fi realizată pe cheltuiala lucrătorilor și/sau a reprezentanților acestora.

Instruirea în domeniul securității și sănătății în munca trebuie să se realizeze în timpul programului de lucru.

Instruirea, în domeniul securității și sănătății în munca, trebuie să se efectueze în timpul programului de lucru, fie în interiorul, fie în afară întreprinderii și/sau unității.

F. SUPRAVEGHEREA SĂNĂTĂȚII

Măsurile prin care se asigură supravegherea corespunzătoare a sănătății lucrătorilor în funcție de riscurile privind securitatea și sănătatea în munca se stabilesc potrivit reglementărilor legale.

Măsurile precizate, vor fi stabilite astfel încât fiecare lucrător să poată beneficia de supravegherea sănătății la intervale regulate.

Supravegherea sănătății lucrătorilor este asigurată prin medicii de medicina a muncii.

G COMUNICAREA, CERCETAREA, ÎNREGISTRAREA ȘI RAPORTAREA EVENIMENTELOR

EVENIMENTE

Orice eveniment, va fi comunicat de îndată angajatorului, de către conducătorul locului de munca sau de orice altă persoană care are cunoștința despre producerea acestuia.

Angajatorul are obligația să comunice evenimentele, de îndată, după cum urmează:

- inspectoratelor teritoriale de munca;
- asiguratorului, potrivit Legii nr. 346/2002 privind asigurarea pentru accidente de munca și boli profesionale, cu modificările și completările ulterioare, evenimentele urmate de incapacitate temporară de munca, invaliditate sau deces, la confirmarea acestora;

- organelor de urmărire penală, după caz.

Orice medic, inclusiv medicul de medicina a muncii aflat într-o relație contractuală cu angajatorul, conform prevederilor legale, va semnala obligatoriu suspiciunea de boală profesională sau legată de profesiune, depistată cu prilejul prestațiilor medicale.

Semnalarea prevăzută anterior se efectuează către autoritatea de sănătate publică teritorială sau a municipiului București, de îndată, la constatarea cazului.

În cazul accidentelor de circulație produse pe drumurile publice, în care printre victime sunt și persoane aflate în îndeplinirea unor sarcini de serviciu, organele de poliție rutieră competente vor trimite instituțiilor și/sau persoanelor fizice/juridice, prevăzute anterior la comunicarea evenimentelor, în termen de 5 zile de la data solicitării, un exemplar al procesului-verbal de cercetare la fata locului.

Cercetarea evenimentelor este obligatorie și se efectuează după cum urmează:

- de către angajator, în cazul evenimentelor care au produs incapacitate temporară de munca;

- de către inspectoratele teritoriale de munca, în cazul evenimentelor care au produs invaliditate evidentă sau confirmată, deces, accidente colective, incidente periculoase, în cazul evenimentelor care au produs incapacitate temporară de munca

lucrătorilor la angajatorii persoane fizice, precum și în situațiile cu persoane date dispărute;

- de către Inspekția Muncii, în cazul accidentelor colective, generate de unele evenimente deosebite, precum avariile sau exploziile;

- de către autoritățile de sănătate publică teritoriale, respectiv a municipiului București, în cazul suspiciunilor de boala profesională și a bolilor legate de profesiune.

Rezultatul cercetării evenimentului se va consemna într-un proces-verbal.

În caz de deces al persoanei accidentate ca urmare a unui eveniment, instituția medico-legală competentă este obligată să înainteze inspectoratului teritorial de muncă, în termen de 7 zile de la data decesului, o copie a raportului de constatare medico-legală.

Accidente de muncă

În afara de accidentele suferite de lucrători în timpul desfășurării procesului de muncă sau în îndeplinirea îndatoririlor de servicii, sunt de asemenea considerate accidente de muncă următoarele situații:

- accidentul suferit de persoane aflate în vizită în întreprindere și/sau unitate, cu permisiunea angajatorului;

- accidentul suferit de persoanele care îndeplinesc sarcini de stat sau de interes public, inclusiv în cadrul unor activități culturale, sportive, în țară sau în afară granițelor țării, în timpul și din cauza îndeplinirii acestor sarcini;

- accidentul survenit în cadrul activităților cultural-sportive organizate, în timpul și din cauza îndeplinirii acestor activități;

- accidentul suferit de orice persoană, ca urmare a unei acțiuni întreprinse din proprie inițiativă pentru salvarea de vieți omenești;

- accidentul suferit de orice persoană, ca urmare a unei acțiuni întreprinse din proprie inițiativă pentru prevenirea ori înlăturarea unui pericol care amenința avutul public și privat;

- accidentul cauzat de activități care nu au legătura cu procesul muncii, dacă se produce la sediul persoanei juridice sau la adresa persoanei fizice, în calitate de angajator, ori în alt loc de muncă organizat de aceștia, în timpul programului de muncă, și nu se datorează culpei exclusive a accidentatului;

- accidentul de traseu, dacă deplasarea s-a făcut în timpul și pe traseul normal de la domiciliul lucrătorului la locul de muncă organizat de angajator și invers;

- accidentul suferit în timpul deplasării de la sediul persoanei juridice sau de la adresa persoanei fizice la locul de muncă sau de la un loc de muncă la altul, pentru îndeplinirea unei sarcini de muncă;

- accidentul suferit în timpul deplasării de la sediul persoanei juridice sau de la adresa persoanei fizice la care este încadrată victima, ori de la orice alt loc de muncă organizat de acestea, la o altă persoană juridică sau fizică, pentru îndeplinirea sarcinilor de muncă, pe durata normală de deplasare;

- accidentul suferit înainte sau după încetarea lucrului, dacă victima prelua sau preda unelte de lucru, locul de muncă, utilajul ori materialele, dacă schimba îmbrăcămintea personală, echipamentul individual de protecție sau orice alt echipament

pus la dispoziție de angajator, dacă se afla în baie ori în șalator sau dacă se deplasa de la locul de munca la ieșirea din întreprindere sau unitate și invers;

- accidentul suferit în timpul pauzelor regulamentare, dacă acesta a avut loc în locuri organizate de angajator, precum și în timpul și pe traseul normal spre și de la aceste locuri;

- accidentul suferit de lucrători ai angajatorilor romani sau de persoane fizice romane, delegați pentru îndeplinirea îndatoririlor de serviciu în afară granițelor tarii, pe durata și traseul prevăzute în documentul de deplasare;

- accidentul suferit de personalul roman care efectuează lucrări și servicii pe teritoriul altor tari, în baza unor contracte, convenții sau în alte condiții prevăzute de lege, încheiate de persoane juridice romane cu parteneri străini, în timpul și din cauza îndeplinirii îndatoririlor de serviciu;

- accidentul suferit de cei care urmează cursuri de calificare, recalificare sau perfecționare a pregătirii profesionale, în timpul și din cauza efectuării activităților aferente stagiului de practica;

- accidentul determinat de fenomene sau calamitati naturale, cum ar fi furtuna, viscol, cutremur, inundație, alunecări de teren, trasnet (electrocutare), dacă victima se afla în timpul procesului de munca sau în îndeplinirea îndatoririlor de serviciu;

- disparitia unei persoane, în condițiile unui accident de munca și în împrejurări care îndreptătesc presupunerea decesului acesteia;

- accidentul suferit de o persoana aflată în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, ca urmare a unei agresiuni.

În situațiile precizate cu deplasarea lucratorilor, acestea trebuie sa se facă fără abateri nejustificate de la traseul normal și, de asemenea, transportul sa se facă în condițiile prevăzute de reglementările de securitate și sănătate în munca sau de circulație în vigoare.

Accidentele de munca se clasifica, în raport cu urmările produse și cu numărul persoanelor accidentate, în:

- accidente care produc incapacitate temporară de munca de cel puțin 3 zile calendaristice;

- accidente care produc invaliditate;

- accidente mortale;

- accidente colective, când sunt accidentate cel puțin 3 persoane în același timp și din aceeași cauza.

Înregistrarea accidentului de munca se face pe baza procesului-verbal de cercetare.

Accidentul de munca înregistrat de angajator se raportează de către acesta la inspectoratul teritorial de munca, precum și la asigurator, potrivit legii.

Bolile profesionale

Sunt de asemenea considerate boli profesionale, afecțiunile suferite de elevi și studenți în timpul efectuării instruirii practice sunt, de asemenea, boli profesionale.

Declararea bolilor profesionale este obligatorie și se face de către medicii din cadrul autorităților de sănătate publica teritoriale și a municipiului București.

Cercetarea cauzelor îmbolnavirilor profesionale, în vederea confirmării sau infirmării lor, precum și stabilirea de măsuri pentru prevenirea altor îmbolnăviri se fac de către specialiștii autorităților de sănătate publică teritoriale, în colaborare cu inspectorii din inspectoratele teritoriale de munca.

Declararea bolilor profesionale se face pe baza procesului-verbal de cercetare.

Bolile profesionale nou-declarate se raportează lunar de către autoritatea de sănătate publică teritorială și a municipiului București la Centrul național de coordonare metodologică și informare privind bolile profesionale din cadrul Institutului de Sănătate Publică București, la Centrul de Calcul și Statistica Sanitară București, precum și la structurile teritoriale ale asiguratorului stabilit conform legii.

Intoxicația acută profesională se declară, se cercetează și se înregistrează atât ca boala profesională, cât și ca accident de munca.

Grupuri sensibile la riscuri

Grupurile sensibile la riscuri specifice, cum ar fi: femeile gravide, lehuzele sau femeile care alăptează, tinerii, precum și persoanele cu dizabilități, trebuie protejate împotriva pericolelor care le afectează în mod specific.

Angajatorii au obligația să amenajeze locurile de munca ținând seama de prezența grupurilor sensibile la riscuri specifice.

Infrațiuni

1. Neluarea vreuneia dintre măsurile legale de securitate și sănătate în munca de către persoana care avea îndatorirea de a lua aceste măsuri, dacă se creează un pericol grav și iminent de producere a unui accident de munca sau de îmbolnavire profesională, constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la un an la 2 ani sau cu amendă.

2. Dacă fapta prevăzută la pct.1 a produs consecințe deosebite, pedeapsa este închisoarea de la un an la 3 ani sau amendă.

3. Fapta prevăzută la pct.1 săvârșită din culpa se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă, iar fapta prevăzută la pct.2 săvârșită din culpa se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la un an sau cu amendă.

4. Nerespectarea de către orice persoană a obligațiilor și a măsurilor stabilite cu privire la securitatea și sănătatea în munca, dacă prin aceasta se creează un pericol grav și iminent de producere a unui accident de munca sau de îmbolnavire profesională, constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la un an la 2 ani sau cu amendă.

5. Dacă fapta prevăzută la pct.1 a produs consecințe deosebite, pedeapsa este închisoarea de la un an la 3 ani sau amendă.

6. Dacă nerespectarea constă în repunerea în funcțiune a instalațiilor, mașinilor și utilajelor, anterior eliminării tuturor deficiențelor pentru care s-a luat măsura opririi lor, pedeapsa este închisoarea de la un an la 2 ani sau amendă.

7. Faptele prevăzute la pct.1 și 3 săvârșite din culpa se pedepsesc cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă, iar fapta prevăzută la pct.2 săvârșită din culpa se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la un an sau cu amendă.

Angajatorii răspund patrimonial, potrivit legii civile, pentru prejudiciile cauzate victimelor accidentelor de munca sau bolilor profesionale, în măsura în care daunele nu sunt acoperite integral prin prestațiile asiguratorilor sociale de stat.

Autorități competente și instituții cu atribuții în domeniu

Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale (MMFPS) este autoritatea competentă în domeniul securității și sănătății în munca.

Principalele atribuții ale M.M.F.P.S. în acest domeniu sunt următoarele:

- elaborează politica și strategia națională în domeniul securității și sănătății în munca, în colaborare cu Ministerul Sănătății și prin consultarea cu alte instituții cu atribuții în domeniu;
- elaborează proiecte de acte normative în vederea implementării unitare a strategiei naționale și a acquis-ului comunitar din domeniu;
- avizează reglementările cu implicații în domeniu inițiate de alte instituții, potrivit legii, și participă, după caz, la elaborarea unor astfel de reglementări;
- monitorizează aplicarea legislației pe baza datelor, a informațiilor și a propunerilor transmise de instituțiile aflate în subordine sau coordonare, precum și ale celor cu care colaborează în desfășurarea activității;
- abilitază persoane juridice și fizice pentru a presta servicii de protecție și prevenire în domeniul securității și sănătății în munca, denumite în prezenta lege servicii externe;
- recunoaște, desemnează, notifica și supraveghează laboratoare de încercări, precum și organisme din domeniul sau de competență, în condițiile legii;
- coordonează, în colaborare cu Ministerul Educației și Cercetării, elaborarea programelor de cercetare de interes național în domeniul securității și sănătății în munca;
- organizează, împreună cu Ministerul Educației și Cercetării, activitatea de pregătire generală și/sau de specialitate în domeniul securității și sănătății în munca pentru instituțiile de învățământ;
- desfășoară activități de informare-documentare, potrivit legii;
- avizează materiale de informare și instruire, cum ar fi suporturi de curs, broșuri, pliante, afișe elaborate de alte persoane juridice sau fizice, în sensul asigurării concordanței mesajelor pe care acestea le conțin cu prevederile legislației în vigoare;
- reprezintă statul în relațiile internaționale din domeniul sau de competență.

Ministerul Sănătății, ca organ de specialitate al administrației publice centrale, este autoritatea centrală în domeniul asistenței de sănătate publică.

Ministerul Sănătății îndeplinește, în principal, următoarele atribuții în domeniul sănătății lucrătorilor la locul de munca:

- coordonează activitatea de medicină a muncii la nivel național;
- elaborează sau avizează reglementări pentru protecția sănătății în relație cu mediul de munca, pentru promovarea sănătății la locul de munca, precum și pentru medicina muncii;
- supraveghează starea de sănătate a lucrătorilor;
- asigură formarea și perfecționarea profesională în domeniul medicinei muncii;
- coordonează activitatea de cercetare, declarare, înregistrare și evidența a bolilor profesionale și a celor legate de profesiune;

- autorizeaza/avizează și controlează calitatea serviciilor medicale acordate lucrătorilor la locul de munca;
- colaborează cu alte instituții implicate în activități cu impact asupra sănătății lucrătorilor;
- îndeplinește și alte atribuții, conform competențelor sale în domeniu, reglementate prin legi speciale.

Inspekția Muncii reprezintă autoritatea competentă în ceea ce privește controlul aplicării legislației referitoare la securitatea și sănătatea în munca.

Inspekția muncii controlează modul în care se aplică legislația națională din domeniul securității și sănătății în munca la toate persoanele fizice și juridice și are, în principal, următoarele atribuții:

- controlează realizarea programelor de prevenire a riscurilor profesionale;
- solicita măsurători și determinări, examinează probe de produse și de materiale în unități și în afară acestora, pentru clarificarea unor evenimente sau situații de pericol;
- dispune sistarea activității sau scoaterea din funcțiune a echipamentelor de munca, în cazul în care constată o stare de pericol grav și iminent de accidentare sau de îmbolnavire profesională și sesizează, după caz, organele de urmărire penală;
- cercetează evenimentele conform competențelor, avizează cercetarea, stabilește sau confirmă caracterul accidentelor;
- coordonează, în colaborare cu Institutul Național de Statistică și cu celelalte instituții implicate, după caz, sistemul de raportare și evidența a accidentelor de munca și a incidentelor, iar, în colaborare cu Ministerul Sănătății Publice, sistemul de raportare a bolilor profesionale sau legate de profesie;
- analizează activitatea serviciilor externe și propune retragerea abilitării, după caz;
- raportează Ministerului Muncii, Solidarității Sociale și Familiei situațiile deosebite care necesită îmbunătățirea reglementărilor din domeniul securității și sănătății în munca;
- furnizează informații celor interesați despre cele mai eficiente mijloace de respectare a legislației din domeniul securității și sănătății în munca.

Asiguratorul, stabilit de lege, reprezintă autoritatea competentă în domeniul asigurării pentru accidente de munca și boli profesionale.

Asiguratorul are atribuții pentru:

- sprijinirea activității de prevenire în domeniul securității și sănătății în munca a angajatorilor;
- reabilitarea medicală și, după caz, psihologică, precum și compensarea victimelor accidentelor de munca și ale bolilor profesionale;
- raportarea către Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale (MMFPS) a situațiilor deosebite care necesită îmbunătățirea reglementărilor din domeniul securității și sănătății în munca.

Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Protecția Muncii

fundamentează științific măsurile de îmbunătățire a activității de securitate și sănătate în munca și promovează politica stabilită pentru acest domeniu.

Ministerul Apărării Naționale, structurile militare și structurile în care își desfășoară activitatea funcționari publici cu statut special din cadrul Ministerului Administrației și Internelor, Direcția Generală a Penitenciarelor din cadrul Ministerului Justiției, Serviciul Român de Informații, Serviciul de Informații Externe, Serviciul de Protecție și Paza, Serviciul de Telecomunicații Speciale, precum și Comisia Națională pentru Controlul Activităților Nucleare organizează, coordonează și controlează activitatea de securitate și sănătate în munca din unitățile lor, prin serviciile de prevenire și protecție create sau desemnate de către aceste instituții, în scopul aplicării prevederilor prezentei legi.

Cercetarea, înregistrarea și evidența accidentelor de munca și a bolilor profesionale produse în unitățile din subordinea instituțiilor prevăzute mai sus se efectuează de organele proprii ale acestora.

Instituțiile precizate mai sus pot elabora reglementări proprii pentru aplicarea prezentei legi, în completarea celor existente la nivel național.